

ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ของนางมาเรียม บัวหลวง
เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 8 ว ตำแหน่งเลขที่ 334
สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ กลุ่มวิเทศสัมพันธ์
เรื่อง การประมวลการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของ
กลุ่มวิเทศสัมพันธ์

1) หลักการและเหตุผล

กระทรวงแรงงานเดิมมีฐานะเป็นกรม ๆ หนึ่ง ชื่อว่า “ กรมแรงงาน ” สังกัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมามีการก่อตั้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ขึ้น เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2536 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแรงงานให้ได้รับศักยภาพและมีมือแรงงานขยายโอกาสการมีงานทำของประชากรวัยแรงงาน คุ้มครองแรงงานให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายกำหนดและจัดให้มีสวัสดิการ มีความปลอดภัยในการทำงานรวมทั้งการมีหลักประกันที่มั่นคง ตลอดจนการพัฒนาฟื้นฟูกลุ่มผู้ด้อยโอกาสให้สามารถช่วยตนเอง และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของสังคม จนกระทั่งถึงช่วงของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและการบริหารงาน เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545 ได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อเป็น “ กระทรวงแรงงาน ” แต่ยังมีบทบาทต่อวงการแรงงานอยู่เช่นเดิม อย่างไรก็ตามกระทรวงแรงงานยังคงมีภารกิจสำคัญอีกมากมายที่ต้องดำเนินการ เพื่อให้ประชากรวัยแรงงาน กว่า 34 ล้านคน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้มีความมั่นคง ยั่งยืน ต่อไป

หลังจากที่มีการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและการบริหารงานในปี พ.ศ. 2545 กระทรวงแรงงานได้ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและการบริหารงาน ตามหมวดที่ 15 ดังนี้

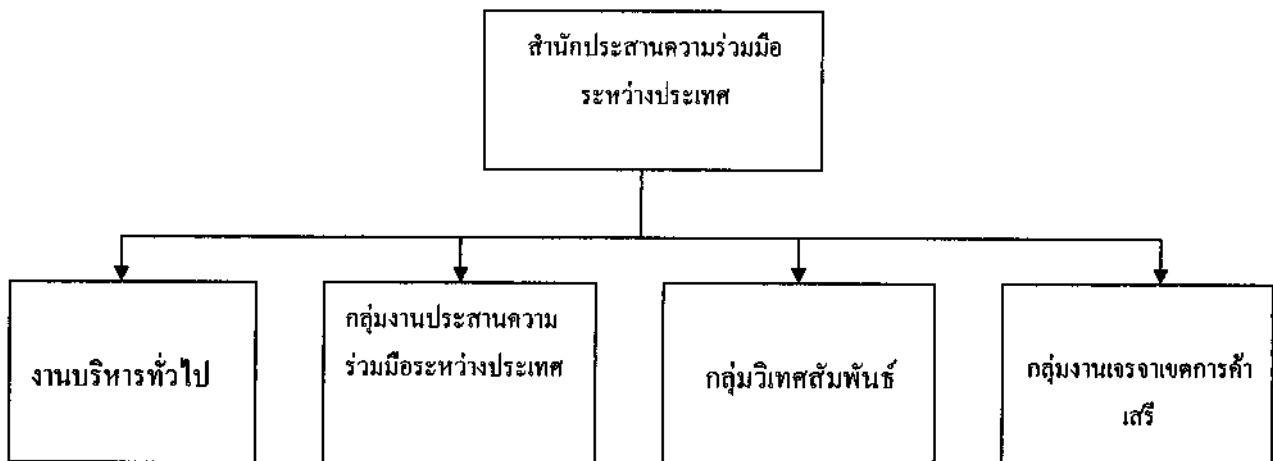
มาตรา 34 กระทรวงแรงงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงาน

มาตรา 35 กระทรวงแรงงาน มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้ (รายละเอียดในภาคผนวก)

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมการจัดหางาน
- (4) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- (5) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- (6) สำนักงานประกันสังคม

สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นส่วนราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และอาศัยกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (ก) เสนอแนวนโยบายความร่วมมือต่างประเทศด้านแรงงาน รวมทั้งเร่งรัดการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านแรงงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ
- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับกรรมสารและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านแรงงาน รวมทั้งเร่งรัดการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านแรงงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ
- (ค) ประสานงาน ติดตามและแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านวิชาการและความช่วยเหลือแรงงานกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับทุน พิธีการ รับรองงานประชุม การเจรจาระหว่างประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์การดำเนินงานของกลุ่มและองค์การต่างประเทศ
- (ง) ประสานติดตามสิทธิประโยชน์ ให้ความช่วยเหลือแก่แรงงานและครอบครัวของแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ และประสานการดำเนินการเพื่อรักษาและส่งเสริมการขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ เป็นกลุ่มภารกิจหนึ่งซึ่งอยู่ในสังกัด สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์จัดทำรายงาน และเร่งรัดการปฏิบัติ

ตามพันธกิจ ILO และพันธกรณีระหว่างประเทศอื่น ๆ การวิเคราะห์ และประมวลบทความต่างประเทศเพื่อเผยแพร่ งานพิธีการต้อนรับ จัดรายการดูงาน และจัดประชุมระหว่างประเทศ ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม สัมมนา เวิร์กช็อป และดูงานในต่างประเทศ ตลอดจนดำเนินการด้านงานทุนและอนุมัติการเดินทางไปต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียด และเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือต่างประเทศ ในเรื่องทุนการศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการ และอื่น ๆ แปลเอกสาร และร่างได้ตอบหนังสือภาษาต่างประเทศ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ เจ้าหน้าที่ต่างประเทศ และอาสาสมัครที่เข้ามาช่วยเหลือ เป็นต้น และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. พิจารณา ศึกษา วิเคราะห์ ทำความเห็น สรุปรายงาน เสนอแนะ และดำเนินการเกี่ยวกับการติดต่อประสานงาน การขอความร่วมมือและความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในเรื่องทุนการศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการ และอื่น ๆ เช่น ผู้เชี่ยวชาญเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ และอาสาสมัครที่เข้ามาช่วยเหลือ เป็นต้น ให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกแปลเอกสาร และร่างได้ตอบหนังสือภาษาต่างประเทศ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้อบรม ปรับปรุงแก้ไข ตอบปัญหา และชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่

3. เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้แต่งตั้ง เพื่อร่วมกำหนดนโยบายและแผนงานของราชการที่สังกัด

งานที่กลุ่มวิเทศสัมพันธ์รับผิดชอบมีหลากหลาย ล้วนแล้วแต่เป็นงานที่ต้องประสานขอความร่วมมือระหว่างประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านแรงงาน มีงานเอกสารแต่ละเรื่องงานที่มีความต่อเนื่อง น่าสนใจ เป็นที่มาของการดำเนินกิจการด้านแรงงานในประเทศ นับได้ว่าการทำงานส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่เป็นงานที่นำมากำหนดกรอบและทิศทางนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของนานาประเทศ

ในการดำเนินการของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ที่ผ่านมา ซึ่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ได้ปฏิบัติงานในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จในงานดังกล่าว มีเอกสารงานที่เกี่ยวข้องมากมายในแต่ละเรื่องที่ได้ดำเนินการ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ได้จัดรวบรวมเอกสารเป็นแฟ้ม ๆ เฉพาะเรื่อง เฉพาะคน ยังไม่มีการประมวลงานให้มีความต่อเนื่องให้เป็นระบบเท่าที่ควร การเข้าถึงข้อมูลยังคงค่อนข้างเป็นเรื่องที่กระทำได้ค่อนข้างยาก ตลอดจนยังไม่มีเผยแพร่รายงานหรือผลงานให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างจริงจัง ในยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ความต้องการในการบริโภคข้อมูลข่าวสารมีมากขึ้นทุกขณะ ดังนั้นจึงเห็นว่ากลุ่มวิเทศสัมพันธ์ควรที่จะได้มีการรวบรวมและประมวลงานต่าง ๆ ในภาพรวม เพื่อให้มีความต่อเนื่อง เป็นระบบและสะดวก รวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ผลการดำเนินการที่ต้องการศึกษาค้นคว้า การนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อจะได้นำไปใช้ ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ตามความประสงค์ได้ต่อไป ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะเสนอ แนวความคิดในการปรับปรุงงานในเรื่อง “การประมวลผลการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือ ระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์” เพื่อเป็นการรองรับการดำเนินงานเชิงรุกตาม นโยบายรัฐบาลและเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกและความ ร่วมมือระหว่างประเทศ ตามกระแสโลกาภิวัตน์และยุคของข้อมูลข่าวสาร โดยการรวบรวมผลงาน ของทุก ๆ ฝ่ายมาประมวลให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง สะดวก รวดเร็ว ต่อการค้นคว้า การ เข้าถึงข้อมูล ตลอดจนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้ทราบต่อไป

บทวิเคราะห์ แนวความคิด ข้อเสนอ

บทวิเคราะห์ ดังที่ได้มีการนำเสนอตั้งแต่ต้นแล้วว่า ภารกิจในความรับผิดชอบ ของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ มีหลากหลายมากมาย โดยสรุปปฏิบัติงานพันธกรณีขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) งานมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ งานวิชาการ งานติดตามสถานการณ์ ด้านแรงงานระหว่างประเทศ งานทุนและอนุมัติการเดินทาง งานต้อนรับและพิธีการ งานจัด รายการดูงาน งานจัดประชุมระหว่างประเทศ งานประสานความร่วมมือในกรอบต่าง ๆ เช่น กรอบพหุภาคี และกรอบทวิภาคี เป็นต้น และงานโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญ จึงขอนำมาสรุปเพื่อให้เห็นงานในภาพรวมโดยย่อ ดังนี้

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์

1 งานส่งเสริมวิชาการและการปฏิบัติตามพันธกรณีขององค์การแรงงานระหว่าง ประเทศ (International Labour Organization : ILO)

- องค์การแรงงานระหว่างประเทศ(International Labour Organization :ILO)
- มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ

2 งานส่งเสริมความร่วมมือในกรอบพหุภาคี

- ความร่วมมือในกรอบอาเซียน
- ความร่วมมือกับกลุ่มภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค)

3 งานส่งเสริมความร่วมมือในกรอบทวิภาคี

- การจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ
- ความร่วมมือกับกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออก
- ความร่วมมือกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอินโดจีน

4 ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านผู้เชี่ยวชาญ อาสาสมัคร (รายละเอียดในภาคผนวก)

วิเคราะห์งานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ ด้วยเหตุที่งานในความรับผิดชอบเป็นงานที่มีปริมาณมากมีความหลากหลาย และเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศแทบทั้งสิ้น มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานโดยรวม 13 คน ผู้บริหารอีก 2 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน และได้แบ่งงานออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้ (1) ฝ่าย 1 รับผิดชอบงานส่งเสริมวิชาการและการปฏิบัติตามพันธกรณีขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization :ILO) มีบุคลากร 4 คน (2) ฝ่าย 2 รับผิดชอบงานส่งเสริมความร่วมมือในกรอบพหุภาคี มีบุคลากร 3 คน (3) ฝ่าย 3 รับผิดชอบงานส่งเสริมความร่วมมือในกรอบทวิภาคีและงานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านผู้เชี่ยวชาญอาสาสมัคร

นอกจากนี้ยังมีผู้รับผิดชอบในงานการจัดทำแผนงาน-โครงการและการจัดทำงบประมาณตลอดจนรวบรวมรายงานแผน-ผลการปฏิบัติงานในภาพผลรวม 1 คน เจ้าหน้าที่งานธุรการอีก 2 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน

หากวิเคราะห์ในเชิงโครงสร้างขององค์กร จัดว่าเป็นองค์กรที่ผสมผสานระหว่างองค์กรแนวราบกับองค์กรแนวตั้ง เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่นับได้ว่าค่อนข้างทันสมัย สามารถรับรู้ถึงสถานการณ์ความเคลื่อนไหวก่อนกลุ่มใด ๆ

วิเคราะห์เกี่ยวกับบุคลากรและทีมงาน พบว่ามีความได้เปรียบในเรื่องบุคลากรตั้งแต่ระดับผู้นำ กล่าวคือ ผู้นำในที่นี้ หมายถึง ผู้บังคับบัญชาที่คอยชี้แนะ นำทางให้แก่กลุ่มงานให้สามารถก้าวไปได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ก็ด้วยเหตุที่ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปทุกระดับ ล้วนแต่เป็นบุคคลที่ผ่านประสบการณ์ด้านงานระหว่างประเทศเป็นอย่างดี มีภูมิความรู้ด้านวิชาการและมีความเชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีเช่นเดียวกัน จึงสามารถแสดงบทบาทเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการและภาวะผู้นำได้อย่างค่อนข้างมีประสิทธิภาพ จึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะสูง

ทีมงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จึงมีความเหมาะสมกับงานที่ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก นอกจากนี้ยังมีความสามารถในเชิงภาษา มีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่ค่อนข้างหลากหลาย บ้างก็ได้ผ่านการปฏิบัติงานในต่างประเทศ จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการประสานงานกับต่างประเทศ (หรือหน่วยงานที่ต้องประสานความร่วมมือระหว่างประเทศด้วยกัน) การปฏิบัติงานที่เป็นระบบอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานได้เป็นอย่างดี ความพร้อมของทีมงานอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ทุกคนล้วนแล้วแต่มีศักยภาพพร้อมทำงาน มีความรับผิดชอบในงานและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

ในปัจจุบันกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ร่วมกับกลุ่มงานอื่น ๆ ในกระทรวงแรงงานจัดกิจกรรมพิเศษด้านวิชาการในเรื่อง Knowledge Management นับว่าเป็นโอกาสดีสำหรับการพัฒนางานในด้านต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจ เพียงขอให้ได้รับการสนับสนุนจากทีมงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องได้รับการเอาใจใส่และสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างจริงจังและจริงใจ

การบริหารจัดการด้านเอกสารของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์

เอกสารในการดำเนินงานในแต่ละฝ่ายมีลักษณะการเก็บเอกสารในงานที่แต่ละคนรับผิดชอบในงานนั้น ๆ และการจัดระบบค่อนข้างเป็นอิสระและมีความเป็นระเบียบระดับหนึ่งหรืองานบางอย่างที่กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการก็จะจัดเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลหรือเก็บไว้ในแผ่นดิสก์ แผ่นซีดีหรืออื่น ๆ เป็นการรับผิดชอบเป็นส่วนบุคคลหรืออาจจะขยายผลการรับรู้ไปยังบางคนในฝ่ายย่อยนั้น ๆ เท่านั้น บางครั้งจะพบปัญหาอยู่บ้างในกรณีที่ผู้รับผิดชอบในงานนั้น ๆ ไม่อยู่ หรือมีการโยกย้าย หรือแม้กระทั่งยังพบปัญหาความไม่รวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการเป็นต้น

ผู้ศึกษาได้ตั้งข้อสังเกตบางประการจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา อาทิ ในการประชุมระดับผู้บริหาร หรือการให้นโยบายแก่ผู้บริหารระดับกลาง จะกล่าวถึงเพียงแก่นโยบายรัฐบาลเท่านั้น ทำอย่างไรจึงจะสนองตอบนโยบายของรัฐบาล (มิฉะนั้นก็จะไม่ได้การสนับสนุนงบประมาณ) เป็นต้น โดยมีได้กล่าวถึงนโยบายด้านแรงงานระหว่างประเทศ หรือความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างชัดเจนเท่าที่ควร ทำให้เป็นที่เข้าใจว่างานด้านนโยบายแรงงานระหว่างประเทศหรือความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นเรื่องของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ของทุกกรม หรืองานของสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศเท่านั้น หรือแม้กระทั่งการจัดทำแผนงานโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ก็ยังถูกมองหรือเป็นที่เข้าใจว่าไม่ใช่งานในความรับผิดชอบของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์แต่อย่างใด จากประเด็นดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษาพยายามหาคำตอบในเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ (1) มีความเป็นไปได้ที่ยังมีอีกหลาย ๆ คน ยังไม่ได้ศึกษาถึงกฎกระทรวงที่แบ่งงานในสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน แต่ละสำนักมีไว้อย่างไรบ้าง และมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด (2) ผู้บริหารในแต่ละสำนักงานอาจจะไม่ได้ให้ความกระจ่างให้แก่บุคลากรในสังกัดได้ทราบถึงกรอบงานให้ชัดเจนจึงทำให้เกิดความสับสนในระหว่างผู้ปฏิบัติอยู่บ้าง (3) ในการมอบนโยบายต่าง ๆ สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องนำนโยบายด้านแรงงานระหว่างประเทศ หรือความร่วมมือระหว่างประเทศมาเป็นธงในการนำเสนอ เนื่องจากการดำเนินงานด้านแรงงาน จะต้องเดินตามเข็มทิศหรือกรอบใหญ่ด้านนโยบายด้านแรงงานระหว่างประเทศอย่างจริงจัง ร่วมกับนโยบาย (ของรัฐบาล) ในประเทศไปพร้อม ๆ กันและเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นที่จะต้องให้บุคลากรในสังกัดกระทรวงแรงงานให้ได้มีโอกาสรับรู้รับทราบถึงสถานการณ์ความเคลื่อนไหว

ต่าง ๆ ในการดำเนินการด้านความร่วมมือระหว่างประเทศหรือองค์การแรงงานระหว่างประเทศ อย่างถนัดหน้า (4) การที่กลุ่มวิเทศสัมพันธ์มักจะประสานการปฏิบัติกับกรมต่าง ๆ ทั้ง 4 กรม อย่างสม่ำเสมอ หากแต่ในสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเอง (หมายถึงสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ก็อาจจะมีการประสานหรือแจ้งเพื่อทราบน้อยกว่ากรมต่าง ๆ) ทำให้งานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ยังไม่เป็นที่รับรู้รับทราบเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่บุคลากรในกลุ่มงานอื่น ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานก็ยังคงมีความสนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานและอื่น ๆ (5) ในด้านการบริหารการจัดการเอกสารเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศที่กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ จากดำเนินการที่ผ่านมาพบว่าได้มีความพยายามดำเนินการจัดเก็บและรวบรวมเอกสารบ้างแล้ว ดังนั้นเพื่อให้มีความต่อเนื่องและเป็นระบบยิ่งขึ้น จึงเห็นว่าการประมวลงานเอกสารเป็นสิ่งจำเป็นและจะต้องได้รับความร่วมมือด้วยดีจากทุกฝ่าย

ตลอดระยะเวลาที่ได้มาปฏิบัติงานที่กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ แห่งนี้ ผู้ศึกษา รู้สึกว่าได้รับโอกาสที่ดีในการทำงานในอีกรูปแบบหนึ่งที่ไม่เคยสัมผัสโดยตรงมาก่อน หากแต่เมื่อครั้งในอดีตก็ได้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการขยายโอกาสการมีงานทำของสตรีในประเทศซึ่งได้เลือกจังหวัดปัตตานีเป็นหนึ่งในจังหวัดนำร่อง ภายใต้การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และองค์การสหประชาชาติ

จากประสบการณ์ครั้งอดีตบวกกับสถานะความรับผิดชอบในงานปัจจุบัน ผู้ศึกษาสามารถประเมินตัวเองในเบื้องต้นได้ว่า สามารถมองภาพรวมในงาน ไม่ว่าจะเป็นนโยบาย แผนงาน หรือยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ข้อกังขาต่าง ๆ ก็สามารถที่จะมีคำตอบที่ทำให้หายสงสัยได้แล้วระดับหนึ่ง เนื่องจากผู้ศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำงาน อ่านเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนการได้ร่วมประชุมทั้งในประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม หรือมีโอกาสดำเนินการประชุมกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น องค์การสหประชาชาติ และการเข้าร่วมประชุมเวทีอื่นๆ การได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรึกษาหารือกับผู้บริหารบ้าง ทำให้มีความเข้าใจได้ชัดเจนแล้วว่าแท้ที่จริง ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบายของชาติหรือของกระทรวงก็ตาม ส่วนใหญ่ก็มีที่มาจากแนวทางขององค์การระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าไปเป็นประเทศสมาชิกแทบทั้งสิ้น ดังนั้นกลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์จึงเป็นกลุ่มงานที่ทำงานอยู่เบื้องหลังของนโยบายต่าง ๆ ที่จะได้สานต่อในแต่ละเรื่อง ก่อนที่จะแปลงไปสู่การปฏิบัติต่อไป

โดยสรุปกลุ่มวิเทศสัมพันธ์จะมีความพร้อมทั้งด้าน People ware และ Soft ware หากแต่มีจุดอ่อนอยู่บ้างตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความเป็นอิสระในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเงื่อนไขของเวลา และภารกิจที่ค่อนข้างมาก นอกจากนี้ควรที่จะมีการประชุมภายในให้มากกว่านี้ เพื่อจะช่วยเหลือกันสร้างสรรค์สิ่งที่ดี ๆ ให้แก่ส่วนรวมต่อไป อุปสรรคในการดำเนินงานก็มีอยู่บ้างแต่ต้องพูดคุย ปรึกษาหารือให้มากกว่านี้ จึงจะได้รับการแก้ไข

ปรับปรุงให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีด้วย ส่วนประเด็นในเรื่อง จุดเด่นและโอกาสของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์นั้น มีค่อนข้างสูงเป็นที่น่าพอใจอยู่แล้ว

แนวความคิด

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวความคิดในการประมวลการ ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ ให้มีระบบและมีความต่อเนื่องโดยใช้ ทฤษฎีระบบมาเป็นแนวทางในการศึกษาร่วมกับแนวความคิดในเรื่อง โครงสร้างการแบ่งส่วน ราชการ และแนวความคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างองค์การ ตลอดจนแนวความคิด ในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาศึกษาหาแนวทางในการจัดการในเรื่องใน เรื่องดังกล่าวร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารจัดการมีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังจะได้นำเสนอในรายละเอียดต่อไป

1. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545

หมวด 15 กระทรวงแรงงาน

ผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดในเรื่อง โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และอำนาจ หน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ตามราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน มาเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาแนวทางใน การประมวลการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศ สัมพันธ์ และวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ตามภารกิจที่กำหนดตามกฤษฎีกา (รายละเอียดใน ภาคผนวก)

2. แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 ได้จัดทำตามนโยบาย คณะรัฐมนตรีที่แถลงรัฐสภาพระกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ สำคัญ 9 ด้าน ดังนี้

- 2.1 การขจัดความยากจน
- 2.2 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ
- 2.3 การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้
- 2.4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.5 การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- 2.6 การพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารราชการที่ดี
- 2.7 การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม
- 2.8 การรักษาความมั่นคงของรัฐ
- 2.9 การรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและพลวัตของโลก

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ จะต้องสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์หลักที่ต้อง
ดำเนินการจัดทำ คือ “การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ” ในช่วงเวลาอีก 4 ปี ข้างหน้าจึงเป็น
ช่วงเวลาของการมุ่งมั่นเพื่อให้แรงงานมีศักยภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้แต่ละภารกิจมีหน้าที่ความ
รับผิดชอบในการสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของกระทรวงตามที่กล่าวในข้างต้น
โดยที่

1. กลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศมีหน้าที่
ในการพัฒนากำลังแรงงานให้มีผลิตภาพ มีความเชี่ยวชาญและมีความยั่งยืน
2. กลุ่มภารกิจด้านประกันความมั่นคงในการทำงาน มีหน้าที่ในการเสริมสร้าง
ประกันความมั่นคงในการทำงานเพื่อให้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลุ่มงานนโยบายและอำนาจการ มีสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเป็น
หน่วยงานรับผิดชอบ มีหน้าที่ในการอำนาจการประสานนโยบาย บูรณาการและพัฒนาระบบ
จัดการ เพื่อให้แรงงานมีงานทำ มีศักยภาพ มีหลักประกัน มีคุณภาพชีวิตที่ดี แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี

ในช่วง 4 ปีข้างหน้าจะเป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับประชาชนวัย
แรงงาน ซึ่งเป็นรากฐานในการสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศและ
โดยสามารถเข้าถึงแหล่งการมีงานทำมากขึ้น ได้รับการคุ้มครองมาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายได้รับการ
พัฒนาฝีมือตลอดช่วงวัยทำงาน เพื่อให้มีฝีมือและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของ
ตลาดแรงงาน สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ รวมทั้งการจัดระบบการบริหารจัดการแรงงาน
ต่างตัวผิดกฎหมายอย่างเหมาะสม สามารถสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ได้
กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. การขยายโอกาสและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพและการมีงานทำเพื่อ
ขจัดความยากจน โดยการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการจัดการงานในระบบ เพื่อเสริมสร้างโอกาส
และทางเลือกในการหางานทำและประกอบอาชีพ

2. การคุ้มครองทางสังคมให้แรงงานมีหลักประกันที่เหมาะสม โดยการสร้าง
และขยายระบบการคุ้มครองทางสังคมสู่แรงงานนอกระบบและพัฒนาประสิทธิภาพการคุ้มครอง
และสร้างหลักประกันทางสังคม รวมทั้งเสริมสร้างมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อม ในการทำงานให้แก่แรงงานในระบบอย่างทั่วถึง ตลอดจนการดูแลและรักษาสิทธิ
ประโยชน์แรงงานไทยในต่างประเทศ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีหลักประกันที่มั่นคง

3. การเสริมสร้างและการพัฒนาศักยภาพแรงงาน

โดยการพัฒนาศักยภาพแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดกลุ่ม
อุตสาหกรรมเป้าหมายและการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงวัยทำงานเพื่อ
เป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน

4. การจัดระบบบริหารแรงงานต่างด้าว

โดยการวางระบบฐานข้อมูลและการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย รวมทั้งประสานความร่วมมือและเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อจัดการแรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมายมีความเหมาะสมสามารถสนับสนุนการประกอบการ โดยไม่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

5. การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านแรงงานขององค์กรแรงงานให้มี

ประสิทธิภาพโดยการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กรสู่ความเป็นเลิศ การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านแรงงานเพื่อการบริหารและติดตามประเมินผล รวมทั้งการพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

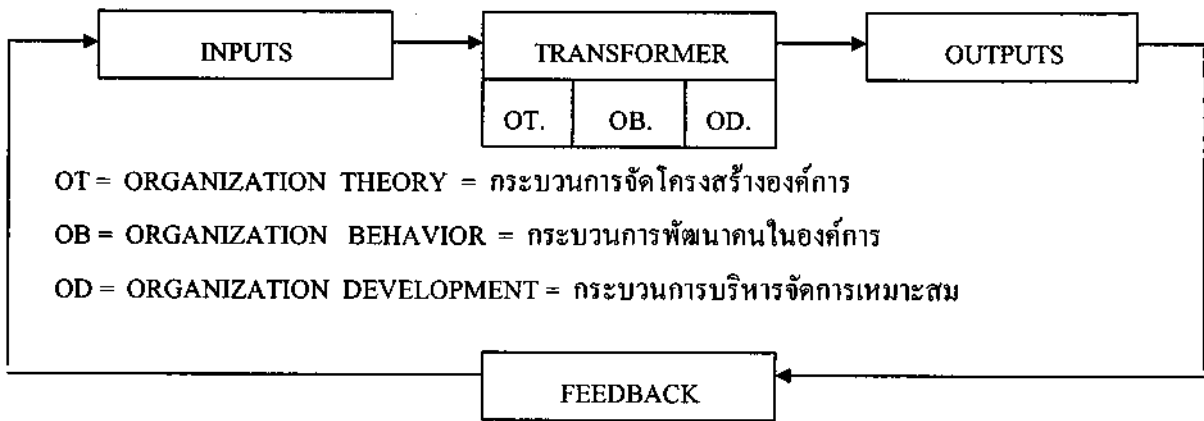
แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนงาน-โครงการต่าง ๆ ส่วนแล้วแต่มีที่มาจากความร่วมมือประชุมปรึกษาหารือในเวทีโลกที่ไทยเข้าไปเป็นสมาชิกแทบทั้งสิ้น

3. แนวความคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างองค์การ

องค์การประกอบด้วยระบบย่อย ซึ่งกำหนดหน้าที่ ดังนี้

1. มีเป้าหมาย(Purpose)
2. มีโครงสร้าง(Structure)
3. มีเทคนิค วิธีการ(Technique)
4. มีความรู้และข้อมูล(Knowledge and Information)

1. เป้าหมาย (Purpose) หมายถึง การกำหนดขอบเขต ภารกิจของการทำงานกลุ่มประชากรที่ดูแลคุ้มครอง ซึ่งการดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะตอบสนองวัตถุประสงค์ขององค์การ จะต้องมีการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ งาน โดยนำทรัพยากรในการผลิต ได้แก่ คนในองค์การ งบประมาณ อุปกรณ์ วัสดุคิบฯ มาใช้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้องค์การจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย กระบวนจัดโครงสร้างองค์การที่เหมาะสม กระบวนกระบวนการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้คนในองค์การให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และกระบวนการบริหารการจัดการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ ทั้งนี้สามารถอธิบาย โดยใช้ทฤษฎีระบบ(SYSTEM THEORY) ของ (David Easton) ดังนี้ (หน้าถัดไป)

2. รูปแบบของโครงสร้างขององค์การ โดยทั่วไปมี 3 ส่วน ได้แก่

- (1) รูปแบบของโครงสร้าง ได้แก่ องค์การแบบแนวดิ่ง แนวนราบ และแบบผสมผสาน
- (2) ตำแหน่ง และความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของคนในองค์การ
- (3) กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เขียนมารองรับภารกิจ หน้าที่ ตำแหน่งระดับต่างๆ

3. มีเทคนิค วิธีการ (Techniques) หมายถึง การบริหาร การจัดการในระบบต่างๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ

4. มีความรู้ และข้อมูล (Information) หมายถึง พนักงาน คนในองค์การมีความรู้ (Knowledge) มีความเข้าใจ (Understand) ถึงสาระสำคัญของความต้องการขององค์การ พนักงาน วิชาการ ต่างๆ มีทักษะฝีมือ (Skill) ในงาน มีความชำนาญในงานซึ่งสามารถลดความสิ้นเปลือง (waste) ความสูญหาย (Defect) และมีทัศนคติ (Attitude) ที่เหมาะสมกับการทำงาน อันส่งผลให้พฤติกรรม (Behavior) ในการทำงานและจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ เหมาะสม ซึ่งส่วนนี้เป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากของพนักงานหรือคนในองค์การ

การจัดทำเอกสารให้เป็นระบบ การประมวลงานฯ จึงเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาองค์การในเรื่องความรู้หรือข้อมูล (Information) เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ องค์การที่ทันสมัย

3. แนวความคิดในเรื่องการบริหารบ้านเมืองที่ดี

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546

มาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

(6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

(7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจุบันแนวความคิดในเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีได้กลายเป็นเรื่องที่ถูกหน่วยงานจะต้องนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ระบบของการบริหารราชการบรรลุเป้าหมายตามความประสงค์

การประมวลงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ เป็นการทำให้ภารกิจในความรับผิดชอบหรือที่ได้รับมอบหมายด้านวิเทศสัมพันธ์เกิดสัมฤทธิ์ผล มีประสิทธิภาพ คู่มีค่ากับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร นอกจากนี้ยังเป็นการดำเนินการด้านบริการทางวิชาการให้แก่ผู้ที่ต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสารด้านความร่วมมือระหว่างประเทศในยุคข้อมูลข่าวสาร เป็นการอำนวยความสะดวกทางปัญญาให้แก่ผู้ที่สนใจใฝ่รู้ที่มีคุณค่า ยิ่ง ดังนั้นแนวความคิดในเรื่องการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีจึงเป็นแนวทางหรือวิธีการสำคัญที่จะนำไปสู่การจัดการหรือพัฒนาองค์กรในด้านต่าง ๆ ตลอดจนแม้กระทั่งการประมวลงาน ทั้งนี้เพื่อให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์

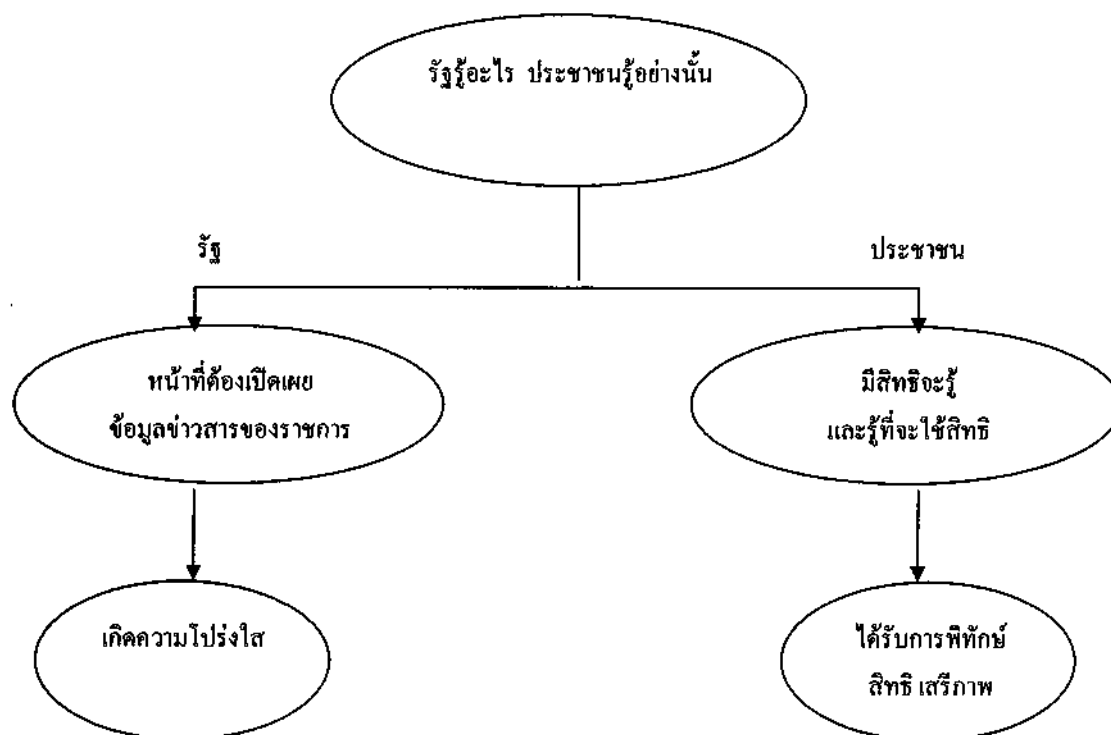
4 แนวความคิดในการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

“รัฐรู้อะไร ประชาชนรู้อย่างนั้น” คำกล่าวนี้เกิดขึ้นเนื่องจากแนวความคิดในการรับรองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากสังคมแบบประชาธิปไตยที่ต้องการให้ประชาชนได้รับ เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ประชาชน ตรวจสอบการทำงานของรัฐได้ ทำให้รัฐเกิดความโปร่งใส ส่วนประชาชนก็ได้รับความเป็นธรรมในการพิทักษ์สิทธิเสรีภาพ

และจากการที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้ “คน” หรือ “ประชาชน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ดังนั้นคำกล่าวที่ว่า “รัฐรู้อะไร ประชาชนรู้อย่างนั้น” การพัฒนาจึงจะก้าวหน้าไปได้พร้อม ๆ กันได้ กล่าวคือรัฐหรือองค์กรของรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่สาธารณชนได้รับรู้รับทราบอย่างเปิดเผย ในขณะเดียวกันประชาชนก็ต้องรู้จักที่จะใช้สิทธิของคนด้วยซึ่งเป็นสิทธิตามระบอบประชาธิปไตย เช่นการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่นนโยบายการพัฒนาประเทศ หรือเรื่องอื่น ๆ ในเวทีต่าง ๆ ที่โอกาสจะอำนวยให้ เช่นในการประชุมสัมมนาหรือแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต ทั้งนี้เพื่อจะได้มีความหลากหลายทางความคิด อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน

การประมวลงานเป็นวิธีการที่จะทำให้ข้อมูลข่าวสารมีความทันสมัย ทันต่อสถานการณ์มีการลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เป้าหมายสุดท้ายก็เพื่อให้ประเทศชาติและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด ดังแผนภาพประกอบด้านล่างนี้

พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ได้ประกาศเป็นกฎหมายในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2549 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2540 พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ได้กำหนดสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ และกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการในการบริการข้อมูลข่าวสาร และการดำเนินการในเรื่องต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ ในที่นี้ผู้ศึกษาจะได้นำมาตราที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประมวลงาน ดังนี้

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะนำไปไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้

ปรากฏได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรา 58 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ความว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ดังนั้นการประมวลงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานจึงมีความสัมพันธ์กับพระราชบัญญัตินี้โดยตรง

การดำเนินการที่ผ่านมา สำนักงานปลัดกระทรวงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสาร ฯ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การให้บริการข้อมูลข่าวสาร กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาประเภทข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผย และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำร่างระเบียบเพื่อกำหนดแนวทางในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ฯ

การจัดหมวดหมู่เอกสารของสำนักงานปลัดกระทรวง แบ่งออกเป็น 14 หมวด โดยวิเทศสัมพันธ์อยู่ในหมวด 10 ดังนี้

หมวด 10 วิเทศสัมพันธ์

10.1 มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ

- 10.1.1 อนุสัญญาที่ประเทศไทยให้สัตยาบันและการรับข้อเสนอแนะ
- 10.1.2 การดำเนินการตามอนุสัญญาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ
- 10.1.3 การประชุมองค์การแรงงานระหว่างประเทศ และการประชุมคณะประสานงานการสมัชชาต่าง ๆ

10.2 ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ

- 10.2.1 ความร่วมมือระหว่างประเทศที่ผ่านกรมวิเทศสหการ
- 10.2.2 ความร่วมมือทวิภาคี
- 10.2.3 โครงการเศรษฐกิจฝ่ายต่าง ๆ
- 10.2.4 โครงการกลุ่มประเทศอาเซียน
- 10.2.5 โครงการกลุ่มประเทศอินโดจีน
- 10.2.6 โครงการของ ILO
- 10.2.7 โครงการอื่น ๆ

10.3 การศึกษา ฝึกอบรมและดูงานต่างประเทศ

- 10.3.1 ทูต หลักรัฐ ผู้ให้ทุน รายงานของผู้รับทุน
- 10.3.2 ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงานต่างประเทศ

10.4 ข้อมูลพิธีการ

- 10.4.1 เอกสารการประชุมระหว่างประเทศ
- 10.4.2 การมาดูงานของแขกชาวต่างประเทศ
- 10.4.3 ประเทศที่ผู้บังคับบัญชาจะเดินทางไป คำกล่าว สาส์น
- 10.4.4 แขกต่างประเทศซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงที่มาเยี่ยมชมการวะ

10.5 การประสานราชการต่างประเทศ

- 10.5.1 ข้าราชการ ไปประจำต่างประเทศ
- 10.5.2 ข้าราชการลาเข้าประเทศไทย
- 10.5.3 โครงการอาสาสมัครช่วยราชการ
- 10.5.4 ลักษณะรายงานการใช้จ่ายเงินกองทุนช่วยเหลือคนหางานไปทำงาน
ต่างประเทศ
- 10.5.5 การจัดตั้งบ้านพักฉุกเฉินในต่างประเทศ
- 10.5.6 การส่งเสริมการหาตลาดแรงงานในต่างประเทศ
- 10.5.7 สถานการณ์แรงงานและการช่วยเหลือคุ้มครองแรงงานใน
ต่างประเทศ

โดยสรุป จากแนวความคิด ต่างๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาจะได้นำมาเป็นแนวทางในการประมวลผลการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ ต่อไป

ข้อเสนอ

1. การประมวลผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานในงานวิเทศสัมพันธ์ โดยการลำดับเหตุการณ์การดำเนินการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ซึ่งสามารถดำเนินการได้ดังนี้
 - ประมวลงานทุกงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ที่ดำเนินการในแต่ละปีของทุก ๆ ฝ่าย ในทุก ๆ เรื่องทุก ๆ ความร่วมมือ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เป็นความรับผิดชอบร่วม
 - ให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละงานจัดรวบรวมประมวลผลการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่องและเป็นระบบ อาจจัดประมวลในรูปแบบของเอกสารหรือแผ่นซี.ดี. โดยให้จัดทำเป็นเรื่องๆ
 - การประมวลคำขอหรือคำศัพท์แรงงานระหว่างประเทศที่น่าสนใจ
 - การประมวลองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ตลอดจนการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ

2. ในขณะที่กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ กำลังดำเนินการในเรื่อง Knowledge Management ร่วมกับทีมอื่นๆในสำนักงานปลัดกระทรวง แรงงาน หากว่ามีผู้บริหารหรือผู้ที่สนใจในเรื่อง การประมวลผลการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ เชื่อว่าจะได้ผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจมากยิ่งขึ้น

3. กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ได้ร่วมจัดทำ website ของกิจกรรม Knowledge Management ร่วมกับทีมงาน KM แล้ว ดังนั้นจึงเป็นช่องทางในการที่จะเผยแพร่งานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อรายงานความเคลื่อนไหวหรือสถานการณ์ระหว่างประเทศด้านแรงงานได้อีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และได้เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย เป็นการสื่อสาร 2 ทาง ในอนาคตเป็นที่คาดว่า กลุ่มวิเทศสัมพันธ์น่าจะมี website ของกลุ่มงานเป็นการเฉพาะ

4. ข้อเสนออื่นๆ ควรสนับสนุนให้มีการใช้ภาษาอังกฤษในหน่วยงาน เช่น ป้ายชื่อสำนักงาน ป้ายตำแหน่งของผู้บริหาร หรือจัดให้มีชมรมภาษาอังกฤษ เช่น จัดให้ การอบรมภาษาอังกฤษตามความสนใจแทนที่จะส่งไปอบรมตามหน่วยงานต่างๆซึ่งมีข้อจำกัดทั้งด้านโอกาสและงบประมาณ หรือแม้กระทั่งจัดให้มีมุมหนังสือ แนะนำหนังสือใหม่ บอร์ดประชาสัมพันธ์ต่างๆ โดยให้มีผู้รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ หรือมีห้องสมุดให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาค้นคว้าในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานหรือด้านอื่นๆ เป็นต้น

5. ข้อเสนอเชิงนโยบาย เห็นว่าควรให้มีการทบทวนในเรื่องการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร เช่น จัดให้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาในเรื่องการจัดทำเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารหรือแม้กระทั่งการจัดเก็บ การทำลายเอกสาร เป็นต้น

สำหรับวิธีการที่จะทำให้ข้อเสนอดังกล่าวบรรลุผลสำเร้จนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากหลายฝ่ายอย่างจริงจังและจริงใจ โดยผู้ศึกษามีวิธีการดังนี้

1. บรรจุเรื่องการประมวลงานดังกล่าวเข้าปฏิบัตินโยบายประจำปีของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์

2. ทำการศึกษาหาข้อเท็จจริงในเรื่องการดำเนินการด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์อย่างจริงจัง (Fact finding)

3. ประชุมกลุ่มวิเทศสัมพันธ์แจ้งเรื่องมีจะดำเนินการเกี่ยวกับการประมวลงานฯให้ที่ประชุมได้รับทราบอย่างทั่วถึง โดยขอให้ผู้บริหารให้การสนับสนุนทั้งในด้านความคิดเห็นและงบประมาณ ตลอดจนได้รับข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ได้เอกสารที่มีคุณค่า ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการอื่นๆ ขึ้นไป

4. ทุกฝ่ายๆในกลุ่มวิเทศสัมพันธ์จะต้องให้การสนับสนุนในเรื่องข้อมูลต่างๆ ในการจัดทำเอกสารการประมวลงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

5. ขันการดำเนินงานควรได้รับความร่วมมือในการจัดพิมพ์ จัดรูปเล่มต่าง ๆ
6. มีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

เหมาะสมของเอกสาร

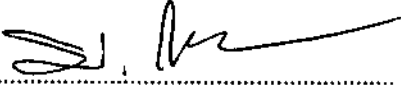
7. จัดให้มีการเผยแพร่ให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้รับทราบตามต้องการด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อInternet

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) มีการรวบรวมหรือประมวลการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง
- 2) มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ในเรื่องการประมวลการดำเนินการด้านความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง
- 3) เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องศึกษาค้นคว้าด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. กลุ่มวิเทศสัมพันธ์มีเอกสารด้านการประมวลการดำเนินการด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์อย่างน้อยปีละ 1 เล่ม
2. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานด้านการพัฒนาข้อมูลหรือเอกสารของกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ในวารสารกระทรวงแรงงานไตรมาสละ 1 ครั้ง

ลงชื่อ.....

(นางมาเรียม บัวหลวง)

ผู้เสนอแนวคิด

บรรณานุกรม

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. APEC เอเปค

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก “สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน . กลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารกลาง

รวมกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายแบ่งส่วนราชการ
กระทรวงแรงงาน, 2546

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

เอกสารประกอบ , 2548

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. แผนปฏิบัติการราชการ 4 ปี พ.ศ.2548-2551. 2548

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540

วิชา นิธิสุนทร : แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540

สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เอกสาร
ผลงาน